

Muslingetrawler på biorev i Helnæs Bugt

Landsforeningen Levende Hav og Helnæs Fiskeriforening

Ib Ivar Dahl

Muslingetrawler på biorev i Helnæs Bugt

En beretning om nogle fiskeres kamp for at beskytte deres biorev skabt af muslinger dyrket på liner i Nørre Fjord, Helnæs Bugt.

ISBN 87-995907-9-4

Landsforeningen Levende hav og Helnæs Fiskeriforening

Ib Ivar Dahl

Kysten 2018

Nørre Fjord, Helnæs Bugt den 4. april 2018

En muslingetrawler

Det var lige over middag. Jeg stod på stejlepladsen og var ved at klargøre en rejeruse. Vejret var diset og stille, fjorden næsten blank. Der lød en dyb brummen fra en stor bådmotor et sted ude bag Helnæs Odde. Da jeg kiggede i retningen,

sejlede en stor blå trawler langsomt ind gennem badeløbet mellem Helnæs og Illumø. Den havde trawlwirene ude!

En kort stund troede jeg ikke mine egne øjne. Fjorden og hele Helnæs Bugt er beskyttet mod store redskaber af en ministeriel vedtægt, som forbyder brug af trawl, snurrevod og not. (Bilag)

Her var noget helt galt. At dømme efter skibets opstående og trawlbomme var det en muslingetrawler.

”Hvad har de gang der ude?” Det var min nabo, Lis Jørgensen, som råbte. Hun stod ude på husets fjordvendte svalegang sammen sin mand, Viggo, min gode fiskemakker. ”Han stjæler vores muslinger!” råbte Viggo.

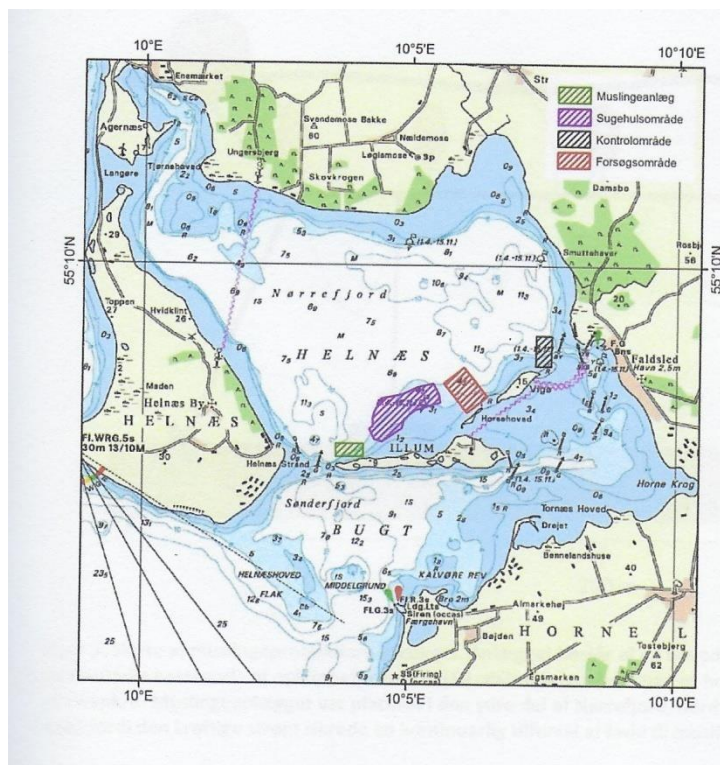
Jeg vinkede til de to og løb ind i huset for at hente kikkert og fotografiapparat. Da jeg kom tilbage til stranden, så jeg, at Lis fotograferede med sin mobiltelefon fra svalegangen.

Med kikkerten kunne jeg ikke se kutterens navn, men tydeligt dens nummer: VE412. Vi mødtes selvfølgelig på stranden for at overveje tingene sammen. Vi har en vis faglig baggrund for at bedømme, det vi så. Viggo og jeg har begge arbejdet som erhvervsfiskere i kortere og længere perioder, da vi var unge, og Lis var den – indtil videre – sidste erhvervsfisker på stedet, idet hun efter hans død, overtog fiskeriet fra sin far, bundgarnsfisker Arne Christiansen. Nu er vi pensionister og aktive fritidsfiskere til selvforsyning; Viggo desuden bestyrelsesmedlem i Assens Amatørfiskerforening og jeg, i al beskedenhed, formand for Helnæs Fiskeriforening. Mens vi stod der, trak muslingetrawler VE412 mod nord længere ind i fjorden med grejet ude. Vores bekymring steg.

Muslinge biorev

I slutningen af 1900 årene og begyndelsen af 2000 årene var vores fjord kommet i en stadig dårligere tilstand. Fjordskrubberne var næsten forsvundet, der var kraftige bundvendinger hver eneste sommer i inderfjorden. En undersøgelse af fjordbunden havde afsløret, at der var nogle dybe huller efter sandsugning i et område umiddelbart nord for Illumø. I hullerne var vandet dødt og fuld af rådende materiale, som bredte sig ud i farvandet. Noget måtte gøres.

Fritidsfiskere fra Dansk Amatørfiskerforening indledte et samarbejde med DTU Aqua, som resulterede i at der over en årrække blev dyrket muslinger på liner ud for nordsiden af Illumø.

Figur 2. Nørrefjord på Sydøen. Placeringen af muslingeproduktionsanlægget, forsøgsområdet, hvor muslingebankerne blev udlagt, kontrolområdet samt området med sugehuller er angivet på kortet.

Frem mod 2011 blev der udlagt ca. 40 tons muslinger i et biorev på størrelse med 17 fodboldbaner. Dyrkning og udlægning blev udført ved frivilligt arbejde af fritidsfiskere.

Et kontrolfiskeri under og efter processen viste, at der kom flere fisk og flere arter i fjorden, ligesom der selvfølgelig skete en større sætning af nye muslinger i skaldyrenes yngleperiode gennem forår og tidlig sommer. Nørre Fjord fik det betydeligt bedre. (DTU aqua-rapport 251 – 2012 Slutrapport for projekt BioRev 2010 – 2012)

Den dag i april 2018 havde hele Helnæs Bugt det godt. Den var opvækstområde for muslinger og fiskeyngel af mange arter. Fjordskrubberne var vendt tilbage i pænt antal. Sportsfiskernes massive udsætninger af ørredyngel havde desuden påvirket bugten på den måde, at havørred trak ind og var her i perioder, fordi der var fødeemner nok. Den detalje forsøgte Assens Kommune at udnytte ved planlægning af et stort projekt for øget lystfiskerturisme med et lovet statstilskud på ca. 30 millioner kr.

Kapitaliseringen af et levende fjordområde var i fuld gang. Og der kom så en muslingetrawler med lasteevne på ca. 40 tons parat til at stryge gevindsten og føre områdets tilstand tilbage til elendighederne før 2009.

Fiskerikontrol og embedsværk

Vi anmeldte naturligvis sagen til fiskerikontrollen. Viggos samtale med en kontrollør forløb skævt, selvom han gjorde klart opmærksom på vores stedlige fiskrivedtægt, som forbyder trawlfiskeri, fik han nærmest at vide, at han ikke behøvede at blande sig i, hvad VE412 lavede i Nørre Fjord. Den sag havde kontrollørerne helt styr på.

Jeg var lidt mere heldig i en samtale med fiskerikontrollør, Jimmy, som henviste til kontrollør, Torben Juel, som ikke var på kontoret. Over mobiltelefon fik jeg kontakt til Torben. Han forklarede, at han godt vidste, at VE412 var inde i Helnæs Bugt, fordi den var udstyret med overvågningsgrej. Han havde ikke givet fartøjet tilladelsen, men henviste til, at tilladelsen var givet fra København. Jeg påpegede forbuddet i vores fiskrivedtægt mod Trawlfiskeri. Han påpegede sin tavshedspligt, mens sagen kørte, men kunne dog oplyse, at VE412 kun var inde i bugten for at fotografere havbunden.

Jeg understregede, at nu havde vi anmeldt kutteren for ulovligt fiskeri. Videre kom vi ikke.

I samme ombæring ringede jeg til Vagn Gram, formand for Dansk Amatørfiskerforening, Fåborg, hvis medlemmer var dybt involverede som frivillige under arbejdet med Projekt BioRev.

Vagn knurrede og lovede at gå videre med sagen. Jeg lovede at adviserede pressen ved Fyns Stiftstidens lokalredaktion i Assens.

Desuden ringede jeg til Kurt Svennevig Christensen, Formand for Landsforeningen Levende Hav, som jeg sidder i bestyrelsen sammen med. Vi aftalte, at han ville tage sig af det landspolitiske, mens jeg skulle gå videre lokalt.

VE412

Lis, Viggo og jeg holdt selvfølgelig øje med trawleren. Den krydsede frem og tilbage i fjorden med grejet ude. På et tidspunkt var den inde over vores biorev på nordsiden af Illumø. Vi holdt vejret og krydsede fingre for, at slynglen blot fotograferede.

Samtidigt drøftede vi det totalt absurde i, at en muslingetrawler skulle bruge en hel arbejdsdag på den aktivitet, hvis det ikke skulle resultere i en opfiskning af de fotograferede muslinger. Det gav ingen mening. Desuden frygtede vi, at trawleren var i gang med et prøveskrab. Uha. Uha. 40 tons lasteevne. Det var hele omfanget af det oprindelige biorev.

Om aftenen trak trawleren igen ind mod bunden af fjorden, og i mørket kunne vi se dækslyset, hvor den tilsyneladende lå for anker.

Samme aften ringede Kurt tilbage og refererede en kort samtale med en fiskeriembedsmand i København, Thomas Ebert og opfordrede til, at jeg også tog en samtale med ham.

Den 5. april

VE412 forlader Helnæs Bugt

Ringede til Thomas Ebert. Han bekræftede, at han havde givet muslingetrawler VE412 tilladelse til at sejle ind i Helnæs Bugt for at monitere havbunden med kamera. Jeg påpegede igen vores fiskerivedtægt og at dette måtte bero på en fejl. Han beklagede hændelsen, påtog sig det fulde ansvar og fortalte, at han netop denne morgen havde givet trawleren ordre til at forlade området.

Den oplysning blev bekræftet et par dage senere, da jeg modtog en email fra fritidsfisker Poul Nielsen, som havde været frivillig på BioRev projektet og desuden er "nøglefisker" som indrapporterer fangster til DTU. Poul havde set VE412 i Nørre Fjord under Fyns kyst kl. 8.58, hvor kutteren tog sit grej ind for derefter at forlade fjorden gennem sejlrenden ved Falsled. (se 21.4.)

Wittrup Seafood

En søgning på nettet efter VE412 viste, at trawleren tilhører Wittrup Seafood A/S med hovedsæde i Horsens. Firmaet er selvforsynende med muslinger og ejer 4 muslingetrawlere, heraf VE412 Al Capone. Fartøjerne har fiskerettigheder på Issefjorden på Sjælland og langs hele den jyske østkyst. Der beskæftiges ca. 30 medarbejdere og oparbejdes ca. 4.000 tons muslinger om året.

På Wittrup Seafoods hjemmeside vises at produkterne er MSC mærket.

6.4.

Vagn Gram, formand for fritidsfiskernes forening i Fåborg meddeler, at DTU Aqua også går ind i sagen, for at undersøge, om der ligger nogen skriftlig lovning fra kontrollen og ministeriet om, at der ikke kan gives tilladelse til at opfiske muslinger i Nørre Fjord.

9.4

Fin og grundig artikel i Fyens Stiftstidende, Assens om sagen skrevet af Laura Kold

Stiftstidende <https://www.fyens.dk/assens/Hjaelp-Fiskere-frygter-ulovligt-muslingefiskeri-ved-Helnaes/artikel/3245340>

12.4

Observerer sammen med Viggo, at stranden efter hård østlig vind flyder med små muslinger i en mængde, vi ikke har set før.

Vi spekulerer naturligvis på, hvad den kutter har slæbt over fjordbunden der ude.

18.4

Kurt sender brev til ministeren, Karen Ellemann, hvori han blandt andet skriver:

Nu er spørgsmålene: Skrabede VE 412 "Al Capone" i virkeligheden muslinger i fjorden onsdag den 4. april 2018? Hvorfor har Fiskeristyrelsen overhovedet givet fartøjet lov til at filme i Helnæs Fjorden, hvor man ved, at der aldrig nogensinde ville kunne gives tilladelse til at trawle eller skrabbe? Hvorfor har Wittrup Seafood i det hele taget ansøgt om tilladelse til at filme bunden i Helnæs Fjord, det skal man vel ikke have nogens tilladelse til?

Hvis Wittrup Seafoods forklaring i avisen holder vand, er spørgsmålet: Gav Fiskeristyrelsen Wittrup Seafood en tilladelse til at filme i Helnæs Fjorden, fordi de IKKE vidste at det var forbudt at trawle i bugten, eller fik de tilladelsen under devisen "går den så går den"? (Bilag)

21.4.

Har modtaget email fra nøglefisker og fritidsfisker Poul Nielsen – Fåborg afd. med nedenstående tekst:

jeg så og fik et billede af ve 412 onsdag 5 april kl 8,58. Jeg lå på pos.n 55 09 878 e 10 04 914. Den var ca 400 m. vest for mig .jeg jeg talte med fiskerikontrol og fik besked på at di overvågede pr 10sek. Ve 412 sejlede mod Falsled kl ca 9,30 østom Vigø og om på sydsiden af Illumø

mvh Poul Nielsen

5.5

Møde med journalist Jan Skriver, som vil beskrive hændelsen i fritidsfiskernes landsblad

17.5.

Vi modtager ministerens svar. Karen Ellemann er i mellemtiden skiftet ud med Eva Kjer Hansen som minister for fiskeriet. Hun skriver blandt andet:

Hvad angår forholdet om, at der aldrig vil kunne gives tilladelse til fiskeri af blåmuslinger i Helnæs Bugt beror dette på en misforståelse.

Mht. vodefiskeri i Helnæsbugten omtaler Vedtægten for Helnæsbugten (VDT nr. 7000 af 18. august 1978) forbyder trawl-, snurrevods- og notfiskeri. Mht. vodefiskeri i Helnæsbugten omtaler vedtægten således et specifikt forbud mod anvendelse af snurrevod, men ikke andre vodtyper, hvilket en muslingeskraber henhører under. Muslingefiskeri er derfor i henhold til vedtægten ikke forbudt. (bilag)

22.5

Har talt med Mads Christoffersen DTU. (24656648) Han har sendt slutrapport vedr. dyrkning af muslinger i Nørre Fjord og leder efter notat vedr. fremtidig muslingefiskeri i fjorden.

23.5

TDU kan ikke finde notat, meddeler Mads

Har i dag sendt breve med relevante bilag om sagen til borgmestrene, Hans Stavnsager (V) i Fåborg og Søren Steen Andersen (V) i Assens. Jeg forklarer blandt andet sagen således:

I sit svar åbner ministeren for muligheden for at der kan skræbes muslinger i Helnæs Bugt.

Dette er en klar overtrædelse af ånd, formål og intention i Vedtægten for Helnæsbugten (VDT nr. 7000 af 18. august 1978) Denne er netop udformet for at beskytte biotopen mod bundslæbende redskaber. OBS vedtægtens § 8 (Bilag: Vedtægt s. 1 og 2) Her bør tilføjes, at muslingeskrab med brutale bundslæbende redskaber var stort set ukendt og ikke aktuel ved formulering af vedtægten i 1978. Desuden tilsidesætter ministerens svar det faktum, at Dansk Amatørfiskerforening i samarbejde med DTU Aqua i årene omkring 2009 forestod et stort arbejde med dyrkning af muslinger i Nørre Fjord, Helnæs Bugt med det formål at forbedre et på det tidspunkt ringe vandmiljø i fjorden.

Projektet blev udført ved fritidsfiskernes frivillige arbejde og betalt ved LAKfiskerimidler fra EU.

Den sydlige del af Helnæs Bugt, Sønder Fjord hører under Fåborg Midtfyn Kommune. Den vil også blive berørt af en evt. tilladelse til muslingeskrab.

Det er vores håb, at du vil medvirke til at passe godt på bugten og gøre din indflydelse gældende vedr. denne sag.

Til borgmesteren i Assens tilføjes:

I perspektivet af Assens Kommunes planer om et "mange millioner" stort projekt vedr. øget lystfiskerturisme i vore kystnære farvande, herunder Helnæs Bugt, vil en forringelse af vandmiljøet ved muslingeskrab i bugten og en deraf følgende tilsvining ved ilanddrevet dødt materiale på strandene vær til stor skade for dette projekt.
(2 Bilag)

24.5

Svar fra begge borgmestre/deres embedsfolk vedr. deres involvering i sagen. Fra Assens opfordres jeg til at rejse sagen på det åbne dialog- og byrådsmøde i Helnæs Forsamlingshus d 30.5

Fra Fåborg lover Hans Stavnsager at gøre sin indflydelse gældende.

25.5

Kurt, Levende hav sender brev til folketingets fiskeriudvalg. Han skriver bl.a.
...ministerens svar åbner nu for at der kan skrabes muslinger i Helnæs Bugten og mange andre steder, hvor der ellers er og har været et forbud mod skrabende redskaber.

Det er nu virkelig blevet en sag for Folketinget, det vil sige Udvalget for miljø og fiskeri.

Vi håber derfor at udvalget vil anmode ministeren om at redegøre for hvorfor en muslingeskraber nu ikke længere er et slæbende redskab, men blevet til et vod?
 (Bilag)

Dette brev videresendt til begge borgmestre til orientering.

27.5

Har sendt brev til ministeren vedr definition af vod/trawl mv. idet jeg henviser til at ordet muslingevod ikke findes i dansk sprogbrug.
 (Bilag)

28.5

Lagde fortællingen om VE412 ud på facebook. Det resulterede i kontakt til folketingsmedlem Jane Heitmann (V), som vil følge sagen - har sendt hende alle relevante bilag.

Mail fra Kurt: Medlemmer af fiskeriudvalg stiller §20 spørgsmål om sagen til ministeren

29.5

Har sendt min huskeseddel og to spørgsmål til borgmesteren vedr. dialogmødet i morgen og stillet disse spørgsmål

Vil du acceptere fiskeri af muslinger i Helnæs Bugt? (næsten retorisk spørgsmål—jeg tror, jeg kender dit svar)

Vil du – evt.. sammen med borgmester Hans Staunbjerg, Fåborg- Midtfyn Kommune – rette henvendelse til fiskeriets minister med anmodning om, at der IKKE gives tilladelse til at opfiske muslinger i Helnæs Bugt til skade for bugtens biorev og biodiversiteten generelt?

30.5

Blev ringet op af Jane Heitmann. Hun havde talt med miniseren, som har lovet, at der ikke kan opfiskes muslinger i Helnæs Bugt.

Kunne derefter rundsende denne tekst pr mail:

Ohoy alle I gode folk, Som har arbejdet for at beskytte Helnæs Bugt mod muslingetrawl.

Vi har vundet sagen !! Helnæs Bugt er reddet for muslingetrawl !!

Jeg har forsynet den fynske folketingspolitiker, Jane Heitmann (V), med alle bilag om muslingesagen. For et øjeblik siden ringede Jane og fortalte, at hun har snakket med minister Eva Kjer Hansen, som har lovet, at der aldrig vil blive givet tilladelse til at opfiske muslinger i Helnæs Bugt.

Jane opfordrede mig til at ringe til fiskeriinspektør, Søren Palle Jensen (22610778) i styrelsen. Han bekræftede, at der ikke kan gives tilladelse til opfiskning af muslinger i Helnæs Bugt og tilføjede, at der forberedes et ny trawlbetænkning – vedtægt, som bla, forbyder muslingefiskeri i bugten.

Samme aften: I en privat kommentar før mødet fortalte borgmesteren, at han havde talt med Jane Heitmann.

Der var mødt mange fiskere fra pladser rundt Helnæs Bugt til dialogmødet med byrådet i Assens.

Det blev ikke nødvendigt at stille de to spørgsmål til borgmesteren. Til gengæld var der stor lettelse og tilfredshed blandt fiskerne, da jeg kunne referere dagens telefonsamtaler.

23.6

Så fik vi ministerens svar på skrift. Det gengives her i sin helhed.

MOF alm. del – svar på spørgsmål 734 fra Miljø- og Fødevareudvalget stillet den 25. maj 2018 til minister for fiskeri og ligestilling og nordisk samarbejde.

Spørgsmål "Vil ministeren kommentere henvendelsen af 24. maj 2018 fra Landsforeningen "Levende Hav" om muslingefiskeri i Helnæs Fjord, jf. MOF alm. del – bilag 477?"

Svar Jeg har forelagt spørgsmålet for Fiskeristyrelsen, der har oplyst følgende til hvilket jeg kan henholde mig:

"I vedtægten (VDT nr. 7000 af 18/08/1978) for Helnæsbugten fremgår følgende af § 8: "Trawl-, snurrevods- og notfiskeri er forbudt overalt på vedtægtens område". Vedtægten nævner ikke "slæbende redskaber", men denne betegnelse er i anden sammenhæng brugt om trawl, snurrevod m.m.

Muslingeskrabere betragtes ikke som et af de redskaber, der er forbudt i henhold til vedtægtens § 8. I praksis har denne betragtning været anvendt fiskeri- og kontrolmæssigt i årtier, og der har ikke tidligere været stillet spørgsmål til dette".

Jeg kan oplyse udvalget om, at i forbindelse med revisionsarbejdet af trawlbekendtgørelsen med tilhørende vedtægter, vil fiskeri af blåmuslinger blive forbudt i Helnæs Bugten. Forbuddet vil pr. 1. januar 2019 blive implementeret i bekendtgørelse nr. 1388 af 3. december 2017, bekendtgørelse om regulering af fiskeri efter blåmuslinger og østers, og

Asiatisk Plads 2 DK-1448 København K Telefon +45 33 92 00 00 Telefax +45 32 54 05 33 E-mail: um@um.dk <http://www.um.dk>

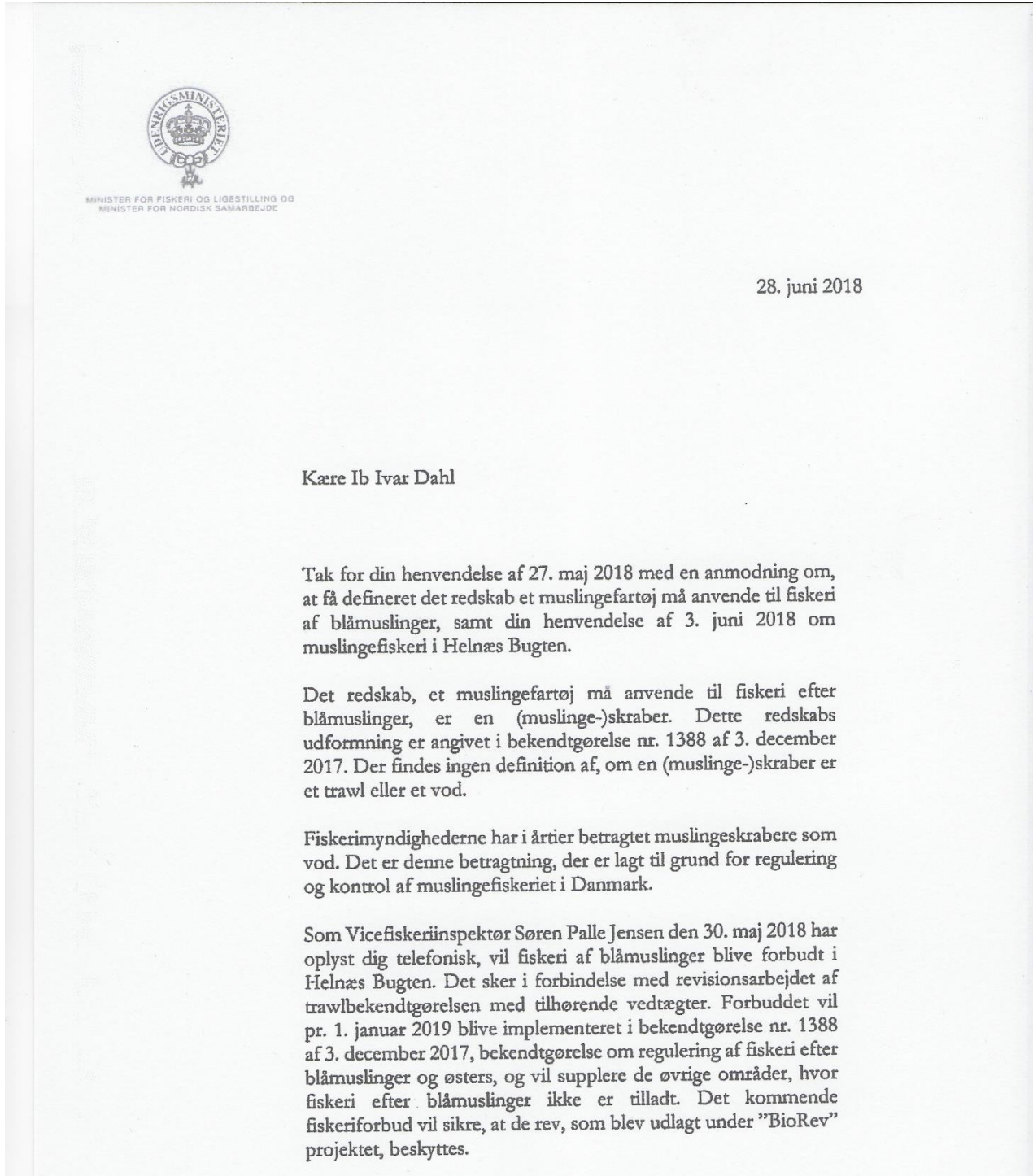
Miljø- og Fødevareudvalget 2017-18 MOF Alm.del endeligt svar på spørgsmål 734 Offentligt 2 vil supplere de øvrige områder, hvor fiskeri efter blåmuslinger ikke er tilladt.

Det lokale fiskerierhverv ved Bælternes Fiskeriforening har selv meddelt, at Helnæs Bugten bør lukkes for muslingefiskeri, og at man ikke vil søge om tilladelser hertil i tidsrummet frem til forbuddet træder i kraft. Det betyder i praksis, at der ikke vil blive udstedt tilladelse indtil bekendtgørelsen, træder i kraft.

Det kommende forbud vil sikre beskyttelse af naturgenopretningsprojektet "BioRev", som er udført i Helnæs Bugten med støtte fra bl.a. LAG Fyn (Fiskeriudviklingsprogrammet) og DTU Aqua.

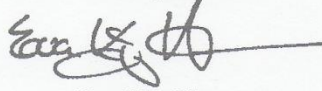
29.6.

Så kom ministeren svar på definition af en muslingetrawlers redskab. Det vises her i kopi af original:

Det lokale fiskerierhverv ved Bælternes Fiskeriforening ønsker selv, at Helnæs Bugten lukkes for muslingefiskeri, og har meddelt, at man ikke vil søge om tilladelser hertil i tidsrummet frem til, forbuddet træder i kraft. Det betyder i praksis, at der ikke vil blive udstedt tilladelse, indtil bekendtgørelsen træder i kraft 1. januar 2019.

Venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Eva Kjer Hansen', with a long horizontal stroke extending to the right.

Eva Kjer Hansen

Landsforeningen Levende Hav og Helnæs Fiskeriforening har vundet denne sag til gavn for både biodiversitet, erhvervsfiskeri og det rekreative fiskeri i Helnæs Bugt.

Så kunne sagen stoppe her. Men det gør den ikke!!

Vores indre danske farvande lider under, at de tilføres alt for mange næringsstoffer, som forårsager algeopblomstring og iltsvind. Muslinger filtrerer alger. Deres rev på havbunden er med til at forbedre biodiversiteten, selve livet i havet. Det viste vores muslinger i Nørre Fjord med al ønskelig tydelighed.

Muslingebanker er havets naturlige og selvgroede biorev. Muslinger formerer sig og slipper millioner af larver i foråret og forsommeren. Larverne sætter sig og danner nye rev. De bør beskyttes mod opfiskning med brutale redskaber.

Den virkelighed, at der tilføres alt for meget kvælstof og fosfor til vores farvande kan tale for, at disse stoffer fjernes i form af kvælstof i muslingernes kød og fosfor i skallerne. Det er ikke et absolut holdbart argument for at fjerne de naturlige biorev i farvanden muslingebanker.

Muslinger bør dyrkes på liner for ad den vej at producere føde og fjerne kvælstof og fosfor. De naturlige muslingebanker leverer larver til linerne ganske gratis.

I sit svar fastholder fiskeriministeren, at en muslingetrawlers redskab kan kaldes et vod. Det er uhørt! Ordet muslingevod findes ikke i dansk sprogbrug.

Når ministeren nu giver redskabet det navn, kan det åbne for, at muslingetrawlere kan gives tilladelse til opfiskning af muslinger i områder med trawlforbud. !!!

Her er virkelig nogle emner, som vore foreninger bør følge nøje i fremtiden.

Bilag

22 5929

Vedtægt for fiskeriet i Hølnæsbugten

§ 1.

Ved Hølnæsbugten forstås i denne vedtægt vandet øst for en linie fra Knæet på Horneland til det sydligste punkt på Hølnæs (kaldet Skarpenhavn eller Skansen).

§ 2.

Plads til åluser eller åluserækker skal anses for vedtægtsmæssigt indtaget, når der den 15. juli, eller dersom denne dag er en helligdag, da den først påfølgende hverdag, på pladsen for redskabets yderste pæl findes anbragt en pæl eller bøjle med lyst flag og mærket med den fiskers navnebogstaver, som ønsker at benytte pladsen, og sådanne pladser er anmeldt til fiskerikontrollen. Findes der den pågældende dag flere mærker på en plads, foretages lodtrækning om pladsen ved fiskerikontrollens mellemkomst.

Stk. 2. Den fisker, som lovligt har indtaget eller efter lodtrækning har fået overladt en plads til åluser, bevarer fortrinsretten til pladsen året ud, når han afmærker pladsen som ovenfor foreskrevet, når ruserne udsættes i fiskedygtig stand inden 10. september, og når pladsen derefter benyttes ålesæsonen ud uden anden afbrydelse end den, som reparation og tørring af redskaberne måtte medføre.

§ 3.

Plads til rejeruser skal anses for vedtægtsmæssigt indtaget, når der den 1. april, eller dersom denne dag er en helligdag, da den først påfølgende hverdag, på pladsen for redskabets yderste pæl findes anbragt en pæl eller bøjle med mørkt flag og mærket med

den fiskers navnebogstaver, som ønsker at benytte pladsen. Findes der den pågældende dag flere mærker på en plads, foretages lodtrækning om pladsen ved fiskerikontrollens mellemkomst.

Stk. 2. Den fisker, som lovligt har indtaget eller efter lodtrækning har fået overladt en plads til rejeruser, bevarer fortrinsretten til pladsen til 31. marts det følgende år, når han afmærker pladsen som ovenfor foreskrevet, når ruserne udsættes i fiskedygtig stand inden 1. maj, og når pladsen derefter benyttes rejefiskesæsonen ud uden anden afbrydelse end den, som reparation og tørring af redskaberne samt isforholdene måtte medføre. Reparation og tørring af redskaberne må dog ikke strække sig ud over 8 dage.

§ 4.

For ålusers vedkommende må maskestørrelsen i arme og forruse ikke være mindre end 26 mm.

Stk. 2. For rejerusers vedkommende må maskestørrelsen i arme og forruse ikke overstige 20 mm. Til forrusen henregnes rusedelen foran første bøjle samt den til første bøjle hørende kalv.

Stk. 3. De anførte mål må anses for iagttaget, når et fladt måleredskab af en tykkelse af 2 mm og med en bredde svarende til det mindste/største maskemål let kan gå igennem den i nettets længderetning diagonalt strakte maske, når nettet er vådt.

§ 5.

Indbyrdes afstande mellem bundgarn samt afstande mellem bundgarn og bund-

garnslignende redskaber og de i § 2 nævnte åluser og åluserækker skal være mindst 400 m. Mellem bundgarn og nævnte åluser eller åluserækker og mellem disse sidstnævnte indbyrdes fastsættes for månederne august, september og oktober en sideafstand på 115 meter. Målet tages parallelt med kysten.

Stk. 2. Sideafstanden mellem kasteruser (sommeråluser) skal være 20 meter og mellem rejeruser 50 meter.

Stk. 3. Torskeruser må ikke sættes nærmere på siden af udsatte bundgarn og de i § 2 nævnte åluser og åluserækker end 60 meter og skal i øvrigt vige for disse redskaber.

Stk. 4. Makrel- og sildegarn må ikke sættes nærmere på siden af bundgarn og de i § 2 nævnte åluser og åluserækker end 180 meter.

Stk. 5. Rejenet (rejevov) og glib samt standgredskaber må ikke benyttes nærmere ved faststående redskaber end 20 meter.

§ 6.

I tilfælde, hvor to eller flere redskabsejere er enige derom, skal der intet være til hinder for, at deres redskaber kan anbringes med mindre indbyrdes afstand end i denne vedtægt fastsat.

§ 7.

De anførte afstande mellem redskaber må ikke overskrides på steder, hvor flere fiskere ønsker at indtage fiskepladser, og forholdene i øvrigt egner sig for anbringelse af flere redskaber eller rækker af redskaber inden for disse afstande. I tvivlstilfælde kan det efter fiskernes begæring afgøres af fiskerikontrollen, om forholdene kræver større afstand mellem redskaberne.

§ 8.

Trawl-, snurrevods- og notfiskeri er forbudt overalt på vedtægtens område.

§ 9.

Blusning er forbudt. Ålestangning fra isen er forbudt overalt på vedtægtens område.

§ 10.

Ved Nabbekrogen inden for linien fra nordkanten af Logismose slot til Grønhøj og i Langørfjord inden for linien fra Halehoved til sydligste punkt på Agernæs er alt fiskeri, undtagen med kroge eller nedgarn, forbudt.

§ 11.

Ved tidsangivelse i denne vedtægt medregnes såvel den førstnævnte som den sidstnævnte dag.

§ 12.

For alle forhold, hvorom der ikke i denne vedtægt er givet særlige bestemmelser, gælder bestemmelserne i den til enhver tid gældende almindelige lov om saltvandsfiskeri.

§ 13.

Overtrædelse af bestemmelserne i §§ 4, 5, 8, 9 og 10 straffes med bøde. Med samme straf anses den, der undlader at efterkomme de påbud og ordrer, som fiskerikontrollen giver i henhold til denne vedtægt.

Stk. 2. Overtrædelse af bestemmelserne i § 5 er undergivet privat påtale.

§ 14.

Foranstående i henhold til lov nr. 195 af 26. maj 1965 om saltvandsfiskeri med senere ændringer udarbejdede vedtægt stadfæstes herved således, at den træder i kraft den 1. november 1978, fra hvilket tidspunkt den under 2. maj 1951 stadfæstede vedtægt bortfalder.

Fiskeriministeriet, den 18. august 1978.

SVEND JAKOBSEN

/ G. Schoubye

Fiske Bek.

459 13/9-78.

Sendt til:**Minister Karen Ellemann og****Folketingets Udvalg for fiskeri og miljø**

Siden 1995 har Landsforeningen Levende Hav været aktiv i kampen for et rent hav og et mere bæredygtigt fiskeri. Når vi møder noget i forvaltningen af havet og fiskeriet, der strider mod vores formål, er det vores pligt at gøre de ansvarlige opmærksom på situationen.

Sådan en situation opstod den 4. april i Helnæs fjorden, hvor bl.a. Ib Ivar Dahl (medlem af Levende Havs bestyrelse) og andre amatør fiskere så muslingeskraber VE 412 "Al Capone" sejle rundt i fjorden med sine wire ude. Der er et totalt forbud mod at trawle og skrabe i fjorden og fartøjet sejlede først ud af fjorden da det blev mørkt.

De kontakter fiskerikontrollen som oplyste at de har tavshedspligt. Fra Levende Hav tog vi kontakt til den nye Fiskeristyreelse, hvor den ansvarlige for muslingefiskeriet i Danmark fortalte os at han personligt har givet fartøjet lov til at filme bunden i fjorden. Og han understreger også at Wittrup Seafood, som ejer fartøjet, ikke har fået lov til at skrabe overhovedet, heller ikke et prøveskrab og han fortalte at fartøjet bruger to wirer for at styre kameraet over bunden, for ikke at have nogen kontakt til bunden.

En lille uge senere er strandene til Helnæs Fjord fyldte med muslingeskaller, et syn de lokale aldrig har set før.

Nu er spørgsmålene: Skrabede VE 412 "Al Capone" i virkeligheden muslinger i fjorden onsdag den 4. april 2018? Hvorfor har Fiskeristyrelsen overhovedet givet fartøjet lov til at filme i Helnæs Fjorden, hvor man ved, at der aldrig nogensinde ville kunne gives tilladelse til at trawle eller skrabe? Hvorfor har Wittrup Seafood i det hele taget ansøgt om tilladelse til at filme bunden i Helnæs Fjord, det skal man vel ikke have nogens tilladelse til?

Sagen er beskrevet i Fyns Stiftstidende <https://www.fyens.dk/assens/Hjaelp-Fiskere-frygter-ulovligt-muslingefiskeri-ved-Helnaes/artikel/3245340>

Hvis Wittrup Seafoods forklaring i avisen holder vand, er spørgsmålet: Gav Fiskeristyrelsen Wittrup Seafood en tilladelse til at filme i Helnæs Fjorden, fordi de IKKE vidste at det var forbudt at trawle i bugten, eller fik de tilladelsen under devisen "går den så går den"?

Danmark har fået et nyt ministerium for fiskeri, men denne og andre sager på vej viser at alt ser ud til at være ved det gamle i den danske fiskeriforvaltning og det kan ingen være tjent med. Vi har ikke fået svar i sagen og til de lokale siger fiskerikontrollen at de har tavshedspligt.

Denne forespørgsel om mere indsigt og forståelse kan forhåbentlig være med til at få sat en ny og sikrere kurs i fiskeriforvaltningen ved at den nu får redegjort for hvad der skete på Helnæs Fjorden onsdag den 4. april 2018.

På forhånd tak

Best regards/Venlig hilsen

Kurt Svennevig Christensen

Formand Levende Hav

[Juelsgaardvej 27, Ferring](#) Strand

DK-7620 Lemvig

Phone +45 97895590

Cell + 45 53347107

www.levendehav.dk

Udenrigsministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Asiatisk Plads 2
 DK-1448 København K
 Telefon +45 33 92 00 00
 Telefax +45 32 54 05 33
 E-mail: um@um.dk
 http://www.um.dk

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2018-18256	FPK	16. maj 2018

MOF alm. del – svar på spørgsmål 644 fra Miljø- og Fødevareudvalget stillet den 18. april 2018 til minister for fiskeri og ligestilling og minister for nordisk samarbejde.

Spørgsmål

Vil ministeren kommentere henvendelsen af 18. april 2018 fra foreningen "Levende Hav" om Helnæs Fjord, jf. MOF alm. del – bilag 421?

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Fiskeristyrelsen, der har oplyst følgende, hvilket jeg kan henholde mig til:

"Fiskeristyrelsen har på baggrund af en anmeldelse af et potentielt ulovligt muslingefiskeri den 4. april 2018 i Helnæs Bugt undersøgt, hvorvidt et sådan fiskeri er foregået. Samtlige muslingefartøjer med rettighed til at fiske efter blåmuslinger er udstyret med en såkaldt 'black box'. En black box monitorer fartøjets position, fart og kurs samt brug af fartøjets spil hvert tiende sekund og giver et billede af fartøjets sejlads og fiskeriaktivitet. Det er derfor et meget effektivt kontrolredskab, når det skal vurderes, om der har fundet ulovligt fiskeri sted. Fiskeristyrelsen kan på baggrund af oplysninger fra black box systemet konkludere, at fartøjet VE412 ikke udøvede fiskeri efter blåmuslinger i det tidsrum fartøjet var til stede i Helnæs Bugt.

Hvad angår forholdet om, at der aldrig vil kunne gives tilladelse til fiskeri af blåmuslinger i Helnæs Bugt beror dette på en misforståelse.

Vedtægten for Helnæsbugten (VDT nr. 7000 af 18. august 1978) forbyder trawl-, snurrevods- og notfiskeri. Mht. vadfiskeri i Helnæsbugten omtaler

vedtægten således et specifikt forbud mod anvendelse af snurrevod, men ikke andre vodtyper, hvilket en muslingeskraber henhører under. Muslingefiskeri er derfor i henhold til vedtægten ikke forbudt. Muslingefiskeri foregår under hensynstagen til de vedtagne vand- og naturplaner. Der er bl.a. fastsatte krav til hvilke områder fiskeriet må foregå i, herunder at ålegræs og stenrev ikke påvirkes.”

Jeg er meget opmærksom på balancen mellem udnyttelse af den danske muslingeressource og beskyttelse af vores havmiljø. Jeg er derfor glad for, at Folketingets partier i 2016 blev enige om en Vækst- og Udviklingspakke for dansk fiskeri, som bl.a. indeholder en indsats om fortsat udvikling af muslingefiskeriet i dansk farvand. Denne udvikling skal ske inden for rammerne af Muslingepolitikken. Muslingepolitikken blev vedtaget i 2012 med afsæt i EU's miljødirektiver. Politikken sætter en række præmisser og vilkår til fiskeriet, som netop sikrer at der tages de nødvendige hensyn til havmiljøet.

Med venlig hilsen

Eva Kjer Hansen

Helnæs Fiskeriforening

Helnæs den 27.5.2018

Til

Fiskeriminister Eva Kjer Hansen

Via vores samarbejdspartner vedr. denne sag har vi modtaget ministerens svar på spørgsmål 644 fra Miljø- og Fødevareudvalget den 18. April 2018

Om Muslingetrawler VE 412 's ophold i Helnæs Bugt den 4. og 5. April 2018 skriver ministeren blandt andet:

"Vedtægten for Helnæsbugten (VDT nr. 7000 af 18. august 1978) forbyder trawl-, snurrevods- og notfiskeri. Mht. vodfiskeri i Helnæsbugten omtaler vedtægten således et specifikt forbud mod anvendelse af snurrevod, men ikke andre vodtyper, hvilket en muslingeskraber henhører under."

I Helnæs Fiskeriforening har vi denne opfattelse at det skrabende redskab, som en muslingetrawler anvender til sit fiskeri, er et trawl. – Desuden et mere brutalt redskab med større skadevirkning på fjordbunden end et almindeligt trawl.

Ordet muslingevod findes ikke i dansk sprogbrug. Den almindelige definition af redskabet er sprogligt: Muslingetrawl eller muslingeskraber.

På denne baggrund anmoder vi hermed ministeren om skriftligt at definere det redskab, som en muslingetrawler anvender til sit fiskeri.

Med venlig hilsen

Ib Ivar Dahl

Formand for Helnæs Fiskeriforening

Strandbakken 45, Helnæs 5631 Ebberup

www.ibivardahl.dk dahlibivar@hotmail.com 23802373

Bilag:

Ved søgning på Google.dk findes disse eksempler blandt andre:

Om ordet muslingetrawl:

[arkiv.dk | Hvalpsund Havn.](#)

I masten *muslingetrawl*

[SKALDYR](#)

MUSLINGETRAWL TØMMES

[Sten kan puste liv i fjordene - Berlingske](#)

sten er fjernet af *muslingetrawl*

[Basisanalyse del 2. Risikovurdering. - Miljøstyrelsen](#)

Muslingetrawl. Fiskeri. Havbrug. Sejlrender.

Om ordet muslingetrawler:

[To fiskere druknet - én savnes | Nyheder | DR](#)

kæntrede *muslingetrawler* ligge under overfladen.

[Untitled - Assens Kommune](#)

De 2 *muslingetrawlere* som ofte ligger i Assens Havn

[167 mands indsats klar til afsejling | Fredericia | frdb.dk](#)

for at skaffe en ny *muslingetrawler*,

Om ordet muslingevod ved søgning på google.dk

Ingen resultater fundet for **muslingevod**

Udenrigsministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2018 - 21756	FPK	22. juni 2018

MOF alm. del – svar på spørgsmål 734 fra Miljø- og Fødevareudvalget stillet den 25. maj 2018 til minister for fiskeri og ligestilling og nordisk samarbejde.

Spørgsmål

”Vil ministeren kommentere henvendelsen af 24. maj 2018 fra Landsforeningen ”Levende Hav” om muslingefiskeri i Helnæs Fjord, jf. MOF alm. del – bilag 477?”

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Fiskeristyrelsen, der har oplyst følgende til hvilket jeg kan henholde mig:

”I vedtægten (VDT nr. 7000 af 18/08/1978) for Helnæsbugten fremgår følgende af § 8: ”Trawl-, snurrevods- og notfiskeri er forbudt overalt på vedtægtens område”. Vedtægten nævner ikke ”slæbende redskaber”, men denne betegnelse er i anden sammenhæng brugt om trawl, snurrevod m.m.

Muslingeskrabere betragtes ikke som et af de redskaber, der er forbudt i henhold til vedtægtens § 8. I praksis har denne betragtning været anvendt fiskeri- og kontrolmæssigt i årtier, og der har ikke tidligere været stillet spørgsmål til dette”.

Jeg kan oplyse udvalget om, at i forbindelse med revisionsarbejdet af trawlbekendtgørelsen med tilhørende vedtægter, vil fiskeri af blåmuslinger blive forbudt i Helnæs Bugten. Forbuddet vil pr. 1. januar 2019 blive implementeret i bekendtgørelse nr. 1388 af 3. december 2017, bekendtgørelse om regulering af fiskeri efter blåmuslinger og østers, og

vil supplere de øvrige områder, hvor fiskeri efter blåmuslinger ikke er tilladt.

Det lokale fiskerierhverv ved Bælternes Fiskeriforening har selv meddelt, at Helnæs Bugten bør lukkes for muslingefiskeri, og at man ikke vil søge om tilladelser hertil i tidsrummet frem til forbuddet træder i kraft. Det betyder i praksis, at der ikke vil blive udstedt tilladelse indtil bekendtgørelsen træder i kraft.

Det kommende forbud vil sikre beskyttelse af naturgenopretningsprojektet "BioRev", som er udført i Helnæs Bugten med støtte fra bl.a. LAG Fyn (Fiskeriudviklingsprogrammet) og DTU Aqua.

Med venlig hilsen

Eva Kjer Hansen

Borgmester Hans Stavnsager. Fåborg Midtfyn Kommune

Helnæs – 22.5. 2018

Kære Hans Stavnsager

Denne henvendelse til dig er alvorlig og handler om noget som haster.

I en brevveksling mellem Fiskeriminister Eva Kjær Hansen og Helnæs Fiskeriforening via vores samarbejdspartner Landsforeningen Levende Hav fremgår det, at ministeren kan være parat til at lade en eller flere muslingekuttere med lastkapacitet på ca. 50 tons skrab og opfiske muslinger i Helnæs Bugt. (Bilag: LLH's spørgsmål til ministeren – Bilag: Ministerens svar)

Den 4. Og 5. April var muslingekutter VE 412 Al Capone (Frigg) fra Wittrup Seafood, Horsens inde i bugten med tilladelse fra fiskeristyrelsen for at monitere muslingebestanden med henblik på mulighed for opfiskning. (Bilag: Muslingefiskeri Helnæs)

Ejer af Wittrup Seafood driver 4 – 5 muslingekuttere og omsætter ca 4.000 tons muslinger årligt. – er således ubestridt muslingekonge vedr. skrab i indre danske farvande. (oplysninger:

<http://www.wittrup-seafood.dk/>)

I sit svar åbner ministeren for muligheden for at der kan skrabs muslinger i Helnæs Bugt.

Dette er en klar overtrædelse af **ånd, formål og intention** i Vedtægten for Helnæsbugten (VDT nr. 7000 af 18. august 1978) Denne er netop udformet for at beskytte biotopen mod bundslæbende redskaber. OBS vedtægtens § 8 (Bilag: Vedtægt s. 1 og 2) Her bør tilføjes, at muslingeskrab med brutale bundslæbende redskaber var stort set ukendt og ikke aktuel ved formulering af vedtægten i 1978.

Desuden tilsidesætter ministerens svar det faktum, at Dansk Amatørfiskerforening i samarbejde med DTUaqua i årene omkring 2009 forestod et stort arbejde med dyrkning af muslinger i Nørre Fjord, Helnæs Bugt med det formål at forbedre et på det tidspunkt ringe vandmiljø i fjorden. Projektet blev udført ved fritidsfiskernes frivillige arbejde og betalt ved LAKfiskeri- midler fra EU.

Den sydlige del af Helnæs Bugt, Sønder Fjord hører under Fåborg Midtfyn Kommune. Den vil også blive berørt af en evt. tilladelse til muslingeskrab.

Det er vores håb, at du vil medvirke til at passe godt på bugten og gøre din indflydelse gældende vedr denne sag.

Formand f Helnæs Fiskeriforening

Borgmester Søren Steen Andersen. Assens Kommune

Helnæs – 22.5. 2018

Kære Søren Steen

Denne henvendelse til dig er alvorlig og handler om noget som haster.

I en brevveksling mellem Fiskeriminister Eva Kjær Hansen og Helnæs Fiskeriforening via vores samarbejdspartner Landsforeningen Levende Hav fremgår det, at ministeren kan være parat til at lade en eller flere muslingekuttere med lastkapacitet på ca. 50 tons skrabe og opfiske muslinger i Helnæs Bugt. (Bilag: LLH's spørgsmål til ministeren – Bilag: Ministerens svar)

Den 4. Og 5. April var muslingekutter VE 412 Al Capone (Frigg) fra Wittrup Seafood, Horsens inde i bugten med tilladelse fra fiskeristyrelsen for at monitere muslingebestanden med henblik på mulighed for opfiskning. (Bilag: Muslingefiskeri Helnæs)

Ejer af Wittrup Seafood driver 4 – 5 muslingekuttere og omsætter ca 4.000 tons muslinger årligt. – er således ubestridt muslingekonge vedr. skrab i indre danske farvande. (oplysninger:

<http://www.wittrup-seafood.dk/>)

I sit svar åbner ministeren for muligheden for at der kan skraves muslinger i Helnæs Bugt.

Dette er en klar overtrædelse af **ånd, formål og intention** i Vedtægten for Helnæsbugten (VDT nr. 7000 af 18. august 1978) Denne er netop udformet for at beskytte biotopen mod bundslæbende redskaber. OBS vedtægtens § 8 (Bilag: Vedtægt s. 1 og 2) Her bør tilføjes, at muslingeskrab med brutale bundslæbende redskaber var stort set ukendt og ikke aktuel ved formulering af vedtægten i 1978.

Desuden tilsidesætter ministerens svar det faktum, at Dansk Amatørfiskerforening i samarbejde med DTUaqua i årene omkring 2009 forestod et stort arbejde med dyrkning af muslinger i Nørre Fjord, Helnæs Bugt med det formål at forbedre et på det tidspunkt ringe vandmiljø i fjorden. Projektet blev udført ved fritidsfiskernes frivillige arbejde og betalt ved LAKfiskeri- midler fra EU.

I perspektivet af Assens Kommunes planer om et ”mange millioner” stort projekt vedr. øget lystfiskerturisme i vore kystnære farvande, herunder Helnæs Bugt, vil en forringelse af vandmiljøet ved muslingeskrab i bugten og en deraf følgende tilsvinning ved ilanddrevet dødt materiale på strandene vær til stort skade for dette projekt.

Vi har tidligere kommunikeret med godt resultat om disse emner. (Bilag: Brev borgmester 7.april 2015) og du har modtaget rapport om bugtens tilstand og det mangfoldige fiskeri og friluftslivet ved den. (Bilag: Temadag om strategi for lystfiskerturisme 9. April 2017)

Jeg anmoder om, at dette emne: "Muslingeskrab i Nørre Fjord, Helnæs Bugt" sættes på dagsorden ved det åbne dialog- og byrådsmøde på Helnæs den 30. maj kl. 16.30. Forhåbentlig med orientering om, hvilke initiativer der er foretaget i anledning af fiskeriministerens svar til os.

Jeg håber på et fortsat godt samarbejde med at passe på vores fjord, de kystnære farvande og en mangfoldig fiskerkultur og friluftslivet generelt på vores egn.

Bedste hilsner

Ib Ivar Dahl

Formand f Helnæs Fiskeriforening

Strandbakken 45, Helnæs 5631 Ebberup

www.ibivardahl.dk dahlibivar@hotmail.com 23802373

CC: Formand. Levende Hav, Kurt S Christensen. Josianne Støttrup DTU, Mads Christoffersen DTU
Formand, Fåborg Amatørfiskerforening Vagn Gram. Kredsformand Dansk Amatørfiskerforening.
Lasse Alkersig. Landsformand, Dansk Amatørfiskerforening, Kaj Poulsen. Journalist, Fyns
Stiftstidende, Assens red. Laura Kold.

Kære Søren Steen Andersen

Først: Som kystfisker har jeg med glæde bemærket, at tema for dialogmødet på Helnæs er Kyst- og lystfiskeri.

Her på næsset er vi glade for indbydelsen.

Kim Walsted og Janne Kornbeck i kommunens administration har opfordret mig til at redegøre for sagen på dialogmødet om muslingetrawler VE 412's aktivitet i Helnæs Bugt den 4. og 5. April i år samt deraf følgende forhold.

Jeg skal bestræbe mig på at mit indlæg bliver kort. Her er min huskeseddel.

1 Den økologiske tilstand i Helnæs bugt før 2009

2 Etablering af biorev med muslinger 2009 til 13

3 Bugtens tilsand frem til 2018

4 Muslingetrawler VE 412 Al Capones monitorering af muligheder for opfiskning af muslinger i Helnæs Bugt den 4. og 5. April 2018

5 Vores deraf følgende henvendelser til myndigheder og minister.

6 Ministerens svar, som åbner mulighed for muslingefiskeri i Helnæs Bugt

Efter det lille indlæg vil jeg stille dig disse to spørgsmål i salen:

[Vil du acceptere fiskeri af muslinger i Helnæs Bugt?](#) (næsten retorisk spørgsmål—jeg tror, jeg kender dit svar)

[Vil du – evt. sammen med borgmester Hans Staunbjerg, Fåborg- Midtfyn Kommune – rette henvendelse til fiskeriets minister med anmodning om, at der IKKE gives tilladelse til at opfiske muslinger i Helnæs Bugt til skade for bugtens biorev og biodiversiteten generelt?](#)

Bedste hilsner

Ib Ivar